

MAHARASHTRA STATE BOARD OF NURSING AND PARAMEDICAL EDUCATION, MUMBAI

REGULAR / IRREGULAR BATCH

SUPPLEMENTARY EXAMINATION IN GENERAL NURSING AND MIDWIFERY

FIRST YEAR

COMMUNITY HEALTH NURSING - PAPER-IV

FRIDAY, 13TH MARCH 2026

[TIME : 10-00 A.M. TO 1-00 P.M.]

(TOTAL MARKS — 75)

Instructions :—

1. Candidate must her/his seat number in **ENGLISH**.
2. Please note that the question paper set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** paper.
3. Write a new question on **NEW** page.

Marks

1. (a) Select the most appropriate answer from the following and complete the statements :— (05)
 - (i) The disease caused by Anopheles type of mosquito is
 - (a) Malaria
 - (b) Yellow Fever
 - (c) Dengue
 - (d) Chicken Guinea Fever.
 - (ii) The dietary requirement of calcium of an adult is
 - (a) 1000 mg/day
 - (b) 800 mg/day
 - (c) 500 mg/day
 - (d) 700 mg/day.
 - (iii) means baby's first immunization.
 - (a) Vit. K
 - (b) Hepatitis B
 - (c) Zero Polio
 - (d) Colostrum.
 - (iv) Anganwadi in Rural Area is component of Programme.
 - (a) Mid-day meal
 - (b) ICDS
 - (c) School Health
 - (d) Janani Suraksha Yojana. Programme.
 - (v) National Rural Health Mission (NRHM) is launched from
 - (a) 14th August 1950
 - (b) 5th April 2005
 - (c) 7th May 1948
 - (d) 1st December 1960.

(b) Match the following :—

(05)

'A' Group

'B' Group

(i) Ground Water

(a) 7th April

(ii) V.V.M.

(b) 24th March

(iii) Decibel

(c) Deep Well

(iv) World Health Day

(d) Noise Pollution

(v) Tuberculosis Day

(e) Potency of Polio Vaccine

Marks

- (c) State **true** or **false** :— (05)
- (i) Permanent Family Planning method in female is IUCD.
 - (ii) Road to health chart monitor the progress of pregnant women.
 - (iii) BCG vaccine is given to prevent hepatitis.
 - (iv) Nurse must know the legal importance of record and reports.
 - (v) Infant mortality rate is one of the health indicator.
2. Write short notes on (any **three**) :— (15)
- (a) Temporary methods of family planning.
 - (b) Referral system.
 - (c) WHO Theme 2025 "Health Beginning Hopeful Future".
 - (d) Methods of Health Education.
 - (e) Cold chain.
3. State difference between (any **three**) :— (15)
- (a) Kwashiorker and Marasmus.
 - (b) Deep Well and Shallow Well.
 - (c) Joint Family and Nuclear Family.
 - (d) Role Play and Demonstration.
 - (e) Active Immunity and Passive Immunity.
4. Answer the following :— (15)
- (a) Define Primary Health Care. (03)
 - (b) Write the staffing pattern of PHC. (03)
 - (c) Explain elements of Primary Health Care. (04)
 - (d) Explain the role of nurse in PHC. (05)
- OR**
- During your urban Health experience you have participated in School Health Programme :—
- (a) What are the aims and objective of School Health Programme ? (02)
 - (b) Write importance of School Health Programme in your point of view. (03)
 - (c) List the common health problems in school. (05)
 - (d) Write the role of Nurse in School Health Programme. (05)
5. Answer the following :— (15)
- (a) Define records and reports. (02)
 - (b) Write about the importance of records and reports. (03)
 - (c) Explain National immunization schedule. (05)
 - (d) Write about the levels of prevention of disease. (05)
- OR**
- (a) Write the determinants of health. (05)
 - (b) Write briefly about Janani Shishu Suraksha Yojana. (05)

महाराष्ट्र राज्य शुश्रूषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळ, मुंबई

नियमित / अनियमित बॅच

जनरल नर्सिंग आणि मिडवायफरी पुरवणी परीक्षा

प्रथम वर्ष

सार्वजनिक आरोग्य परिचर्या - पेपर-४

शुक्रवार, दिनांक १३ मार्च २०२६

[वेळ : सकाळी १०-०० ते दुपारी १-०० वाजेपर्यंत]

(एकूण गुण-७५)

सूचना :-

१. उमेदवाराने तिचा/त्याचा आसन क्रमांक इंग्रजीमध्येच लिहावा.
२. मराठी पेपरमध्ये कोणत्याही शंका असल्यास इंग्रजी आवृत्तीमध्ये सेट केलेली प्रश्नपत्रिका अंतिम आहे.
३. नवीन प्रश्न नवीन पानावर सोडविणे.

१. (अ) योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा :— गुण (०५)
- (१) अँनाफिलिस जातीच्या डासामुळे रोग होतो.
 (अ) हिवताप (ब) येलो फिवर
 (क) डेंग्यू (ड) चिकनगुनिया ताप.
- (२) एका माणसाची दररोजची कॅल्शियमची आवश्यकता एवढी आहे.
 (अ) १००० मि.ग्रॅ./दिवस (ब) ८०० मि.ग्रॅ./दिवस
 (क) ५०० मि.ग्रॅ./दिवस (ड) ७०० मि.ग्रॅ./दिवस.
- (३) म्हणजे बाळाचे प्रथम लसीकरण होय.
 (अ) व्हिटामिन के (ब) हिपॅटायटिस बी (काविळ ब)
 (क) झिरो पोलिओ (ड) कोलोस्ट्रम.
- (४) ग्रामीण भागात असणारी अंगणवाडी हा कार्यक्रमाचा घटक आहे.
 (अ) मिड-डे मिल (ब) एकात्मिक बाल विकास योजना
 (ब) शालेय आरोग्य कार्यक्रम (ड) जननी सुरक्षा योजना.
- (५) राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान (एन.आर.एच.एम.) ची सुरुवात मध्ये झाली.
 (अ) १४ ऑगस्ट १९५० (ब) ५ एप्रिल २००५
 (क) ७ मे १९४८ (ड) १ डिसेंबर १९६०.
- (ब) योग्य जोड्या जुळवा :— (०५)

‘अ’ गट

- (१) जमिनीखालील पाणी
- (२) व्ही.व्ही.एम.
- (३) डेसिबल
- (४) जागतिक आरोग्य दिन
- (५) क्षयरोग दिन

‘ब’ गट

- (अ) ७ एप्रिल
- (ब) २४ मार्च
- (क) खोल विहीर
- (ड) ध्वनी प्रदूषण
- (इ) पोलिओ लस क्षमता.

- (क) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा :— (०५)
- (१) गर्भाशया अंतर्गत ठेवण्याचे साधन ही स्त्री कुटुंबनियोजनाची कायमस्वरूपी पद्धत आहे.
- (२) “रोड टू हेल्थ” ह्या तक्त्याचा वापर करून गरोदर मातांच्या प्रगतीची तपासणी करतात.
- (३) बी.सी.जी. ही लस काविळच्या प्रतिबंधनासाठी दिली जाते.
- (४) परिचारिकेला नोंदी व अहवालाचे कायद्याच्या दृष्टीकोनातून महत्त्व माहित असावे.
- (५) “शिशू मृत्युदर” हा आरोग्य संकेतांपैकी एक आहे.
२. टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) :— (१५)
- (अ) कुटुंबनियोजनाच्या तात्पुरत्या पद्धती
- (ब) संदर्भ सेवा
- (क) डब्ल्यू. एच. ओ. २०२५ घोषवाक्य “निरोगी सुरुवात, आशादायक भविष्य”
- (ड) आरोग्य शिक्षणाच्या पद्धती
- (इ) शीतसाखळी.
३. फरक स्पष्ट करा (कोणतेही तीन) :— (१५)
- (अ) सुजवटी व सुकटी.
- (ब) खोल विहीर व उथळ विहीर.
- (क) संयुक्त कुटुंब व विभक्त कुटुंब.
- (ड) भूमिका नाट्य व प्रात्यक्षिक.
- (इ) अँक्टिव्ह रोगप्रतिकार शक्ती व पॅसिव्ह रोगप्रतिकार शक्ती.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :— (१५)
- (अ) व्याख्या लिहा “प्राथमिक आरोग्य सेवा ”. (०३)
- (ब) प्राथमिक आरोग्य केंद्रातील कर्मचारी वृदांचा तक्ता लिहा. (०३)
- (क) प्राथमिक आरोग्य सेवेचे घटक स्पष्ट करा. (०४)
- (ड) प्राथमिक आरोग्य केंद्रातील परिचारिकेची भूमिका स्पष्ट करा. (०५)

किंवा

तुम्ही शहरी भागातील आरोग्य अनुभवासाठी गेले असून तेथे तुम्ही शालेय आरोग्य कार्यक्रमात भेट दिली आहे, खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

- (अ) शालेय आरोग्य कार्यक्रमाची ध्येय व उद्दिष्टे लिहा. (०२)
- (ब) शालेय आरोग्य कार्यक्रमाचे महत्त्व तुमच्या दृष्टीकोनातून लिहा. (०३)
- (क) शालेय आरोग्य तपासणीतील मुलांच्या सर्वसामान्य आरोग्य समस्यांची यादी लिहा. (०५)
- (ड) शालेय आरोग्य कार्यक्रमांतील परिचारिकेची भूमिका स्पष्ट करा. (०५)
५. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :— (१५)
- (अ) नोंदी व अहवाल यांच्या व्याख्या लिहा. (०२)
- (ब) नोंदी व अहवाल यांचे महत्त्व लिहा. (०३)
- (क) राष्ट्रीय लसीकरण वेळापत्रक बदल लिहा. (०५)
- (ड) आजाराच्या प्रतिबंधनाच्या पातळ्या स्पष्ट करा. (०५)

किंवा

- (अ) आरोग्य निर्णयांक (determinants) घटक लिहा. (०५)
- (ब) जननी शिशु सुरक्षा योजना बदल सविस्तर लिहा. (०५)
- (क) प्राथमिक आरोग्य केंद्राची कार्ये लिहा. (०५)